GRAU D'ENGINYERIA INFORMÀTICA Curs acadèmic 2018-19

PROGRAMACIÓ II

Problema 1:

Descomposició funcional descendent i orientada a objectes

Continguts

- Objectius
- Exercici
- Solucions
- Conclusions

Objectius

- 1) Introduir diferències entre paradigmes:
  - Programació procedimental (funcions)
  - Programació orientada a objectes (dades)
- 2) **Elements importants** en aquest canvi de paradigma:
  - Més enllà del 'funciona': ens interessa la qualitat
  - Bona abstracció: del problema i no del món
  - Estratègia: centrar-se en les dades / objectes

Per assolir aquests objectius

- Realitzarem entre tots un exercici* de manera guiada
- L'exercici consisteix en dissenyar un sistema de reserves per a una companyia aèria
- Construirem i analitzarem dos solucions, i el pas de la primera a la segona
  - 1) descomposició funcional descendent
  - 2) descomposició orientada a objectes

^{*} Exemple del capítol 20 del llibre: "Construcción de software orientado a objetos", Bertrand Meyer. Prentice Hall, 1998, amb algunes modificacions / ampliacions introduïdes en el context de l'assignatura de Programació II

Continguts

- Objectius
- Exercici
- Solucions
- Conclusions

Exercici - enunciat

- Una companyia aèria ens ha contactat per a que li programem un sistema de reserves basat en panells
- L'empresa ens ha proporcionat un exemple de panell i alguns detalls del sistema que vol

Exercici – exemple de panell

– Consulta de vols –							
		_					
Vol des de:	Barcelona	Destí:	París				
Sortida prevista:	22 Maig	Arribada:	22 Maig				
Companyia aèria:							
Requisits especials:							
VOLS DISPONIBLES: 1							
Vol: AA 42 S	Sortida 8:25	Arribada 10:0	)5 Escala: -	-			
Escollir una opció:							
	0 – Sortida						
	1 – Ajuda 2 – Consulta reserves						
	3 — Reserva plaça						

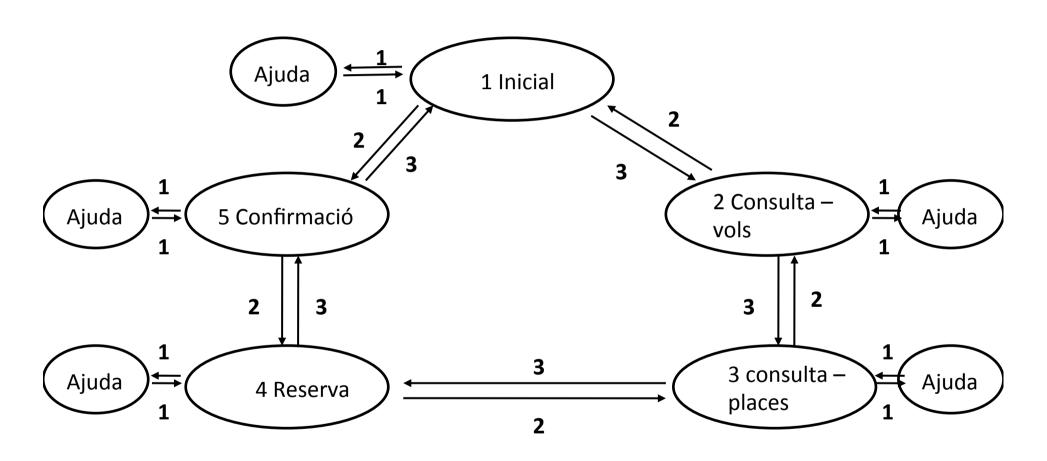
Exercici – detalls del sistema

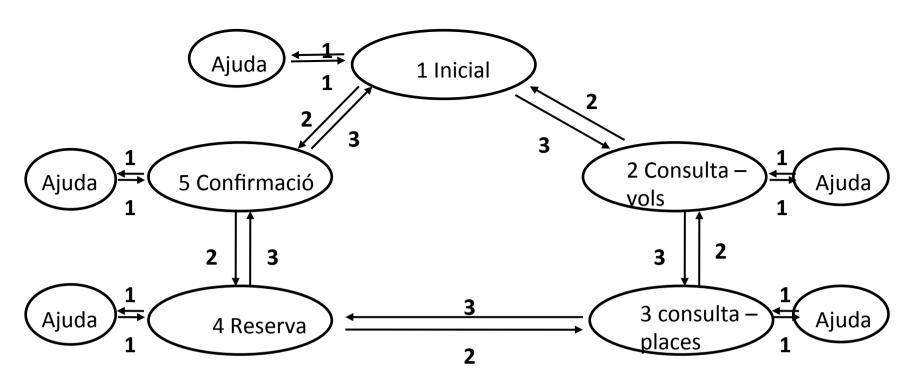
- Les reserves són sobre vols i places (seients) als vols
- Les converses amb l'empresa han revelat que les reserves es realitzen mitjançant una sèrie de passos o estats:
  - a l'inici, es mostren totes les opcions del sistema;
  - a l'estat de consulta de vols, l'usuari introdueix origen, destí, i dades, i el sistema li mostra els vols disponibles;
  - a l'estat de consulta de places, l'usuari selecciona les places, i reserva;
  - a l'estat de reserva, l'usuari revisa les dades, introdueix les dades de pagament, i confirma;
  - a l'estat de confirmació, es confirma la reserva, i també es pot modificar

Exercici – més detalls del sistema

- L'empresa ens ha demanat que l'ordre de realització dels passos no sempre sigui endavant
  - Un usuari, a l'estat de consulta de places, pot tornar, per exemple, a l'estat de consulta de vols
- D'altra banda, per reservar, l'usuari ha de passar necessàriament per consulta de vols i places en aquest ordre
- A l'estat d'inici l'usuari s'identifica per començar la reserva, consultar l'estat d'una reserva i/o modificar-la (si és possible)
- A cada estat es pot demanar mostrar l'ajuda

Exercici: diagrama de transició

Taula de transició:

Panell / Opció	0	1	2	3
1 (Inicial)	-1	0	5	2
2 (Vols)		0	1	3
3 (Places)		0	2	4
4 (Reserves)		0	3	5
5 (Confirm.)		0	4	1
0 (Ajuda)		Tornar		
-1 (Final)				

Continguts

- Objectius
- Exercici
- Solucions
- Conclusions

SOLUCIONS

- Primer intent (simple)
- Solució funcional descendent
- Solució orientada a objectes

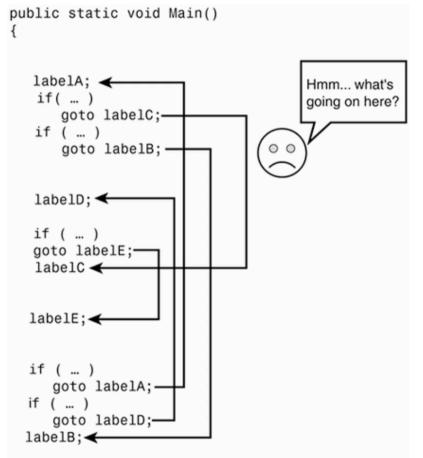
Solucions: primer intent

```
• P<sub>Vols</sub>
               panel de Consultes de
   "Mostra 😢
   repetir
     "Llegir la resposta de l'usuari i escollir C
     com a sequent pas"
     si "Hi ha un error a la resposta" <u>llavors</u>
     "Mostrar el misstage d'error apropiat" final
   fins no "error a la resposta" final
   "Processar la resposta"
   cas C en
      C_1: goto
      C_2: goto P
                  Inici
      C_3: goto
```

Solucions: primer intent

- Punts forts d'aquesta solució
  - 1. És una solució lògica
  - 2. És una solució estructurada
- Problemes d'aquesta solució
  - 1. És una traducció literal del problema
  - 2. Si el problema canvia (nous estats, eliminació d'estats, noves transicions entre estats...), la solució també
  - 3. Go to: "spaghetti code"

(primer intent: go to statement)

http://www.linuxdigest.org/blog/2012/06/14/why-gotostatement-is-evil/

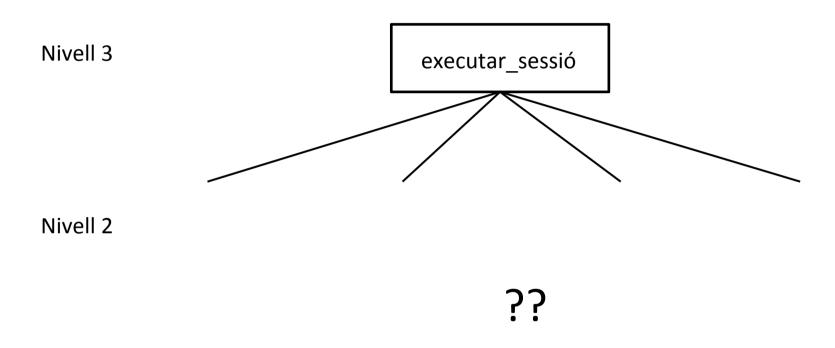
- Raons a favor i en contra d'utilitzar instruccions 'go to
- En contra: llegibilitat de programes, pila del sistema i seguiment de l'estat del programa
- A favor: s'utilitza (per exemple, tractament d'excepcions), eficiència...
- Conclusió: saber quan (no) utilitzar-lo; en el nostre exercici, no

Solucions

Descomposició funcional descendent

Quina és la vostra proposta?

Solucions: Descomposició funcional descendent

Nivell 1

Descomposició funcional descendent

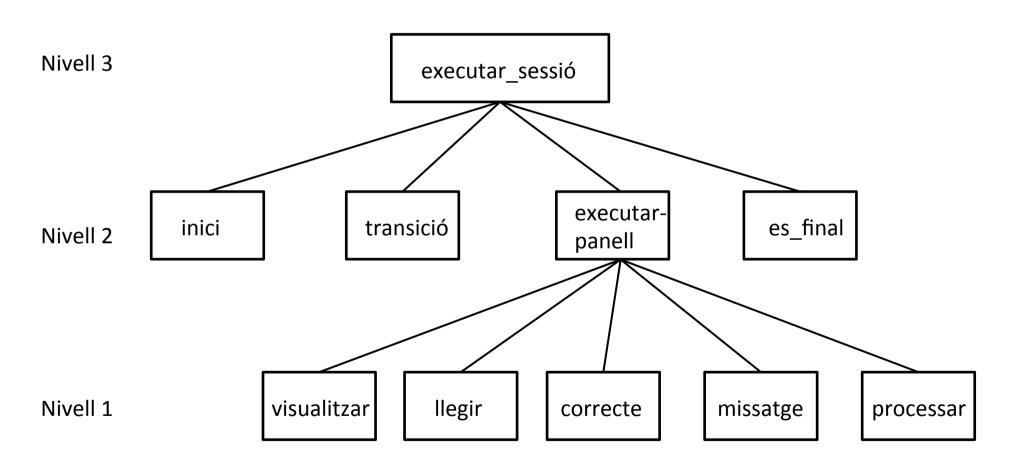
Objectius:

- Evitar que el nostre programa sigui una "còpia"
   del diagrama de transicions
- Intentar que sigui modular

• Estratègia:

- Pensar en les funcions del programa
- Dividir les funcions (generals) en més funcions (més específiques)

Solucions: Descomposició funcional descendent

Descomposició funcional descendent: algunes rutines

```
executar sessio es
  -- Executa una sessió completa del sistema
  interactiu
  local
      panell, sequent: INTEGER
  fer
      panell:= inici
      repetir
            executar panell(panell, \rightarrow sequent)
            -- La rutina executar panell actualitza
            el valor de següent, a més d'executar
      les accions associades al panell.
            panell := transicio(panell, seguent)
      fins es final (panell) final
  final
```

Descomposició funcional descendent: algunes rutines

```
executar panell (in p: INTEGER; out op: INTEGER) es
  -- Executa les accions associades al panell p,
  -- tornant en op l'opció escollida per l'usuari per
  -- al següent panell.
  local
      r: RESPOSTA; ok: BOOLEAN
  fer
      repetir
            visualitzar(p)
            llegir(p, \rightarrow r)
            ok := correcte(p, r)
            si no ok llavors missatge(p,r) final
      fins que ok final
      processar(p, r)
      op := seguent opcio(r)
  final
```

Descomposició funcional descendent: punts forts

- Estructura:
  - no és un diagrama de transicions

- Modular:
  - cada funció / rutina s'encarrega de realitzar una acció determinada

Descomposició funcional descendent: limitacions (I)

Totes les rutines del **nivell 1 són molt grans i molt poc reutilitzables**, perquè han de realitzar accions diferents depenent del panell p. Per tant, efectuaran una discriminació de la forma:

```
inspeccionar
    p
quan Inicial llavors
    ...
quan Consulta_sobre_vols llavors
    ...
final
```

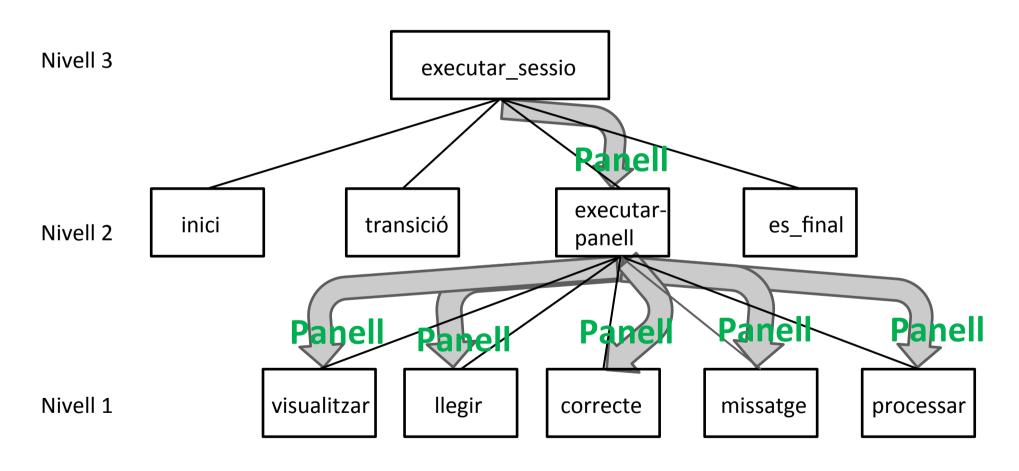
Descomposició funcional descendent: limitacions (II)

 Si considerem les signatures de les rutines, totes depenen del panell (estat)

```
executar_panell(in p: PANELL; out p: ELECCIÓ)
visualitzar (in p: PANELL)
llegir (in p: PANELL; out r: RESPOSTA)
correcte (in p: PANELL; r: RESPOSTA): BOOLEAN
missatge (in p: PANELL; r: RESPOSTA)
proces (in p: PANELL; r: RESPOSTA)

Intervenció de
PANELL
```

Descomposició funcional descendent: limitacions (III)

Els estats determinen el sistema de reserves, però en aquesta solució, hem perdut la seva importància – el focus està a les funcions

Solucions

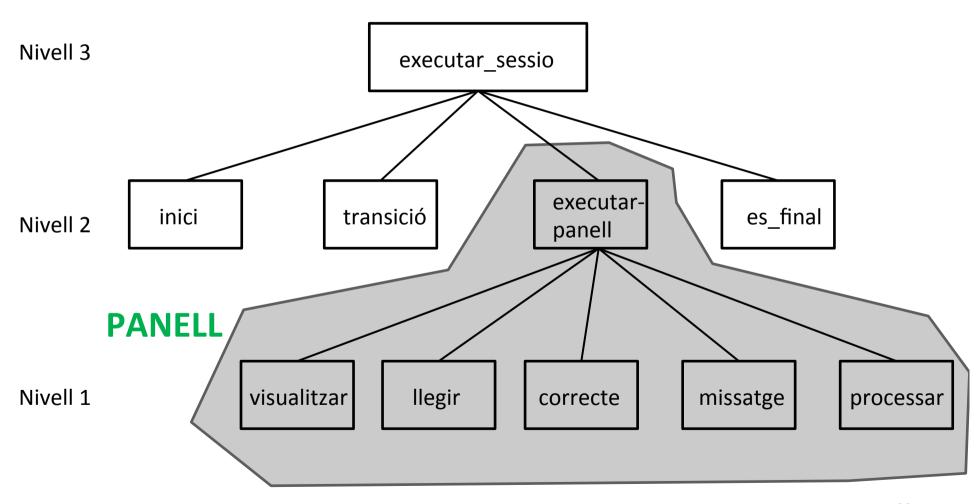
Descomposició orientada a objectes

Descomposició orientada a objectes

Llei d'inversió:

"Si les rutines intercanvien massa dades, posar les rutines en les dades."

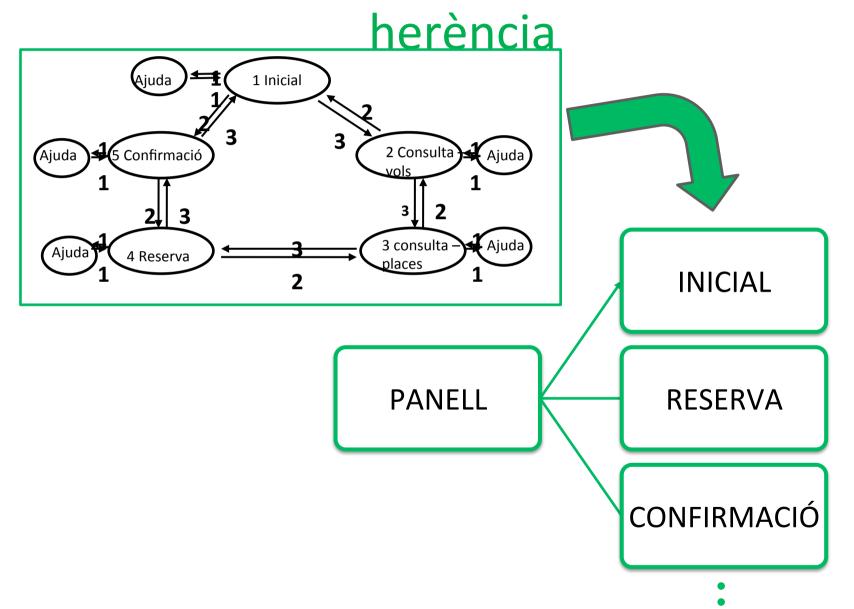
Descomposició orientada a objectes: panell (estat)

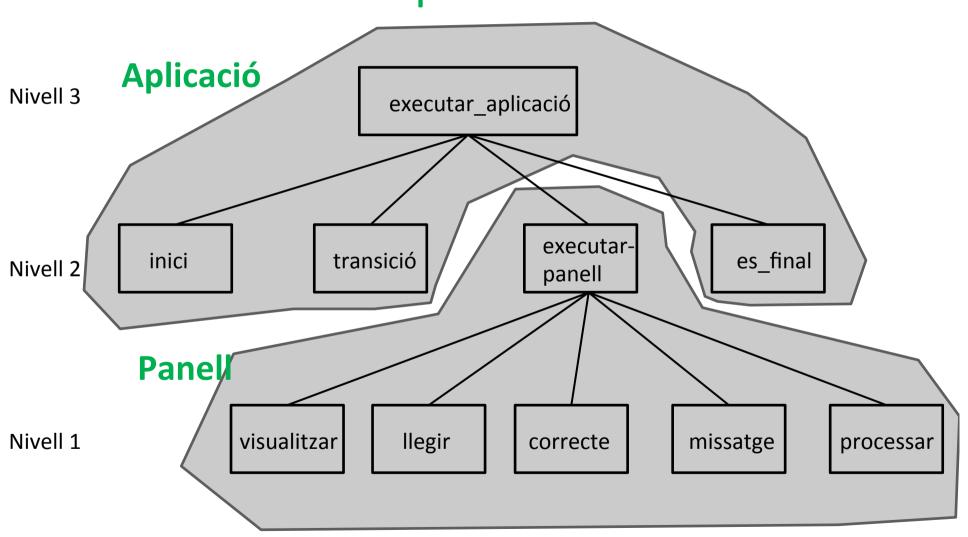
Descomposició orientada a objectes: classe panell

```
classe PANELL caracteristica
entrada: RESPOSTA
opció: INTEGER
executar es fer ... final
visualitzar es ...
llegir es ...
correcte: BOOLEAN es ...
missatge es ...
processar es ...
final
```

Descomposició orientada a objectes:

Descomposició orientada a objectes: aplicació

Descomposició orientada a objectes: classe aplicació

```
classe APLICACIO caracteristica
  inicial: PANELL
  final: PANELL
  transicions: INTEGER [][]
  panells: PANELL []
  //funcions
  void setPanellInicial (PANELL p)
  PANELL getPanellInicial()
  boolean isFinal(PANELL p)
  void buildMatrixOfTransicions()
Final
panells[inicial].executar();
```

Continguts

- Objectius
- Exercici
- Solucions
- Conclusions

Conclusions

Canvi de paradigma

- From: programació procedimental
  - Ens centrem en les funcions
  - Les funcions són l'element que més canvia en un programa (afegim, eliminem, canviem...)
- To: programació orientada a objectes
  - Els programes es centren en les dades
  - Abstracció, reutilització, escalabilitat...

Conclusions

• Elements importants en aquest canvi de paradigma

- Més enllà del 'funciona': ens interessa la qualitat

Bona abstracció: del problema i no del món

Estratègia: centrar-se en les dades / objectes

Per si voleu continuar pensant...

- Cóm es podria programar una interfície gràfica d'usuari (GUI) seguint el paradigma de la programació procedimental / descomposició funcional descendent?
  - GUI: finestra, botons, icones, imatges, vídeos...